

Mijn jeugd herinneringen...

door J. Otto

8 juni 2000

Als lid van de Historische Vereniging Koedijk heeft men mij verzocht of ik als geboren Koedijker mijn jeugtherinneringen op papier wilde vertellen.

Ik ben geboren op 3 juli 1922, als derde zoon van moeder en vader Jacob Otto en wonende op het zuidend van het dorp, ongeveer 200 meter van de vlotbrug. Ik vermeld dit omdat in het verleden de Nollen en Huiswaard werden aangeduid als Koedijk-Zuideinde. Het dorpsbeeld zag er in die tijd heel anders uit. De dorpsweg was met een paardenpad in het midden, een verhard buiten gedeelte van de karresporen, een echte macadamweg. Met veel kuilen en gaten die van tijd tot tijd werden opgevuld met grove steenslag. Het verkeer was meestal paard en wagen, en enkele auto's met massieve banden, de weg leende zich niet voor luxe vervoer: zoals er soms een gezeten boer op zondag met de koets ter kerke ging. Als je ging lopen, liep je op het paardenpad en dat was ook nog oneffen. Er is ergens nog een foto, waar m'n moeder gebogen staat over een hoge kinderwagen achter het huis. Maar ik geloof niet dat ze er ooit op de weg mee heeft gelopen. Openbaar vervoer was er volgens mij wel door Jaap Spaans van Kalverdijk: een busdienst via Warmehuizen, Schoorlдам, Koedijk naar Alkmaar. Of toen de weg al geasfalteerd was weet ik niet, ik meen dat dit in 1927 heeft plaats gevonden. Ik herinner me dat het een grote ketel was met een vuur eronder en, dat net als bij Opa Otto de schuitemaker, het pek verhit werd en dan geteerd. Het pek zat geloof ik in een ton of kuip, het waren zwarte brokken. Wij kregen wel eens een stukje om op te kauwen, van Opa, dan waren we een tijdje zoet, andere snoeperij hebben we nooit gekregen. Zo werd er ook gewerkt aan de weg. Als de teer gesmolten was, werd het op de weg gegoten en met grote bezems uitgesmeerd. Als het geteerde gedeelte wat opgedroogd was lagen er wat korte stukjes, wat of het is geweest weet ik niet, en dat heb ik in m'n broekzak gestopt. Volgens mijn moeder had ik toen een nieuwe broek aan met echte broek-

zakken. Voor ik thuis was, ben ik eerst bij buurvrouw Kok geweest en had daar m'n andere broekzak gevuld met slakkenhuizen uit de vlierheg. Ik kreeg voorlopig geen broek meer met zakken. De asfaltering was een geweldige verbetering voor het dorp. Het transport van goederen vond als regel plaats door beurtschippers. Op Koedijk waren het de gebroeders Lugtigheid en ook uit de Zijpe. De schuiten werden getrokken door een paard over het jaagpad, dit werd ook gebruikt door turfschippers. Als er te weinig wind was om te zeilen, dan liep als regel de vrouw en soms de kinderen in de haam, om in de dorpen aan de bewoners bolle of harde turf te verkopen. In het kanaal was in het voorjaar veel scheepsvaart van Tesselse boten met lammeren voor de markt in Purmerend. In het najaar suikerbieten. Veel Friese boten, bij ijsgang op de Zuiderzee.

Rechts in de dijk ziet u de hopen grove steenslag.
De man links staat op het paardenpad...

Mijn jeugd herinneringen...

door J.Otto

24 juni 2000

Vervolg van de herinneringen uit m'n jeugd; ik heb contact gezocht met m'n nicht Corrie Vries-Geus om wat achtergrondinformatie te verkrijgen betreffende data o.a. over het asfalteren, en dat klopte, omdat haar broer soms thuis uit school kwam met zijn haar vol teer, omdat de gesmolen teer met gieters over de weg werd uitgegoten en met stalen bezems werd verspreid. Bij harde wind zat de teer soms op de ramen. Voor het dorp was het een uitkomst: voor de bereikbaarheid en zo mogelijk ook voor het transport van de tuinbouwproducten. De beurtvaartschippers verdwenen en de vrachtwagens kwamen. Dit was in de beginne nog wel met massieve banden. Ik weet dat de firma De Kraker uit Dirckshorn, Kaper uit Alkmaar zulke voertui-

gen hadden. De fruitgrossier Klaas Slotemaker met compagnon Robke, had ook een Chervolet met massieve banden. En daar mankeerde nogal eens iets aan. Zoon Gerrit had er de reparaties aan gedaan en zou dit aan Pa demonstreren. Jan Hogenboom en ik waren samen veel aanwezig, en keken vol bewondering toe. Ik zag de moterkap nog open staan, en Gerrit slingerde de motor aan. Hij deed het meteen, en reed achteruit naar het kanaal en met z'n allen liepen we te schreeuwen: "Stoppen" en trokken we aan de grote spatborden, en wat hebben ze een geluk dat er pas een kabelbord geplaatst was, waarop de auto bleef hangen. Jan en ik waren veel bij Slotemakers omdat er altijd wat te doen was voor ons.

Soms moesten we rottige sinaasappelen uitzoeken, die moesten we weggoeien, maar soms vonden we dat zonde en het geen eetbaar was aten we op. Dat hebben we geweten en mijn moeder ook! We waren beiden vermoedelijk 5 jaar en ik was een vreselijk buitenmens. Ik kreeg van Slotemaker een hengselmand om de goede sinaasappelen uit te venten, tien voor een kwartje. Mijn eerste klant waar ik naar toe ging was vrouw Van 't Veer dat vond ik toen een lieve vrouw. Het was een roteind lopen in het land en je moest over een hoog damhek klimmen en dan een lang pad naar de boerderij, naar de achterdeur en: de eerste sinaasappelen waren verkocht en een dropje toe. En dan naar opoe Tin in het donkere cafeetje 't Hengelaartje", je liep onder een poort van klimop het café binnen en opoe had altijd een hulletje op en opa Tin een pet op, pijp aan en een baard. Ze waren wel aardig maar erg vragerig. En ze wilde maar vijf sinaasappelen, ik vond het een rottige rekenerij. Het was altijd een beetje luguber. Er stond een biljart en je moest uitkijken want er zaten gaten in de vloer. Ik was altijd weer blij als ik buiten was. Later heb ik wel begrepen waarom ze zo vragerig waren: omdat Tin z'n eerste vrouw een Otto was, die kort na de bevalling is overleden. Dan moest ik de vlotbrug weer over dat gaf soms wat problemen. Er was een brugwachter die wilde altijd controleren of ik nog gegroeid was en dan tilde hij me op aan m'n hoofd. Mijn moeder heeft het hem toen verboden.

